

LUNDS
UNIVERSITET

Grand Ethiopian Renaissance Dam

– national sikkerhed i et egyptisk og etiopisk perspektiv

Af Pernille Nordentoft Tørslev

4/1/2023

STVA22: Konflikt och samverkan i Internationell Politik

Vejleder: Sindre Gade Viksand

Antal ord: 9.412

Abstract

The Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) on the Nile in Ethiopia has been the subject of controversy since its construction began in 2011. The dam was designed to provide economic development for the Ethiopian people through the production of electricity and increased control over the Nile's freshwater resources. However, downstream countries, particularly Egypt, have opposed the construction of the dam, arguing that it will have negative consequences for Egypt's share of Nile water resources and could lead to economic losses. This disagreement has led to a securitized conflict between the two countries. This study aims to understand how the conflict over the GERD went from being a resource issue to a security conflict by using the theory of securitization as described by Buzan et al. (1998). Through this framework, the study will describe, analyze and discuss the factors that led to the securitization of the conflict and the impact of the securitization on the resolution of the conflict.

Key words: Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD), Nile, Ethiopia, Egypt, freshwater resources, water conflict, security conflict, securitization.

Word count: 9.412

Indhold

1. Introduktion og problemformulering	4
2. Materiale og metode	5
3. Teori	7
3.1 Tidligere forskning	7
3.2 Valg af teori	9
3.3 Teorien om sikkerhedsliggørelse	9
3.4 Teoretiske definitioner og analyseværktøjer	11
3.4.1 National sikkerhed	12
3.4.2 Militær sikkerhed	12
3.4.3 Økonomisk sikkerhed	13
3.4.4 Samfundsmæssig sikkerhed	13
3.4.5 Miljømæssig sikkerhed	13
3.4.6 Politisk sikkerhed	14
4. Baggrund	14
4.1 Tidslinje i konflikten (1929 - juni 2020)	14
4.2 Nilen og klimaforandringer	17
4.3 Socioøkonomisk forhold og egyptisk hegemoni	18
5. Analyse	19
5.1 Egypten	19
5.2 Etiopien	23
5.3 Sammenlignende skema og diskussion	26
5.3.1 National sikkerhed i et egyptisk og etiopisk perspektiv	26
5.3.2 Modtageren af budskabet	29
5.3.3 Teoretiske overvejelser	30
6. Konklusion	32
Litteratur	33

1. Introduktion og problemformulering

En rapport fra IPCC (2014, ss.232-233) viser, at en øget udledning af drivhusgasser – og de medfølgende klimaforandringer – kan få markante konsekvenser for en række af verdens befolkningers adgang til ferskvand. For hver grad, den globale temperatur øges, forventes det, at omkring 7 % af den globale population vil få adgang til 20 % færre genanvendelige vandressourcer. Store områder i verden vil opleve en reduceret nedbørsmængde og faldende grundvand, hvilket vil øge konkurrencen om de knappe ferskvandsressourcer blandt modsatrettede interesser som landbrug, økosystemer, bosætning, industri, energi og fødevarer sikkerhed. Mangel på ferskvand er ikke noget nyt fænomen, men antages at tage til i antal og intensitet, hvilket risikerer at lede til flere vandkonflikter (IPCC, 2014, ss.232-233).

Formålet med denne opgave er at undersøge, hvordan et ressourcespørgsmål – i dette tilfælde vedrørende ferskvand – bliver til en sikkerhedsliggjort konflikt. Opgaven tager udgangspunkt i et case-studie af Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) på Nilen i Etiopien. Konstruktionen af dæmningen begyndte i 2011 med det erklærede formål at sikre økonomisk udvikling for det etiopiske folk ved at anvende GERD til at producere elektricitet og til øget kontrol over Nilens ferskvandsressourcer. Særligt nedstrømslandet Egypten har siden projektets begyndelse modsat sig dæmningen med argumenter om, at det vil have negative konsekvenser for Egyptens andel af Nilens ferskvandsressourcer, og at Egypten risikerer at lide økonomiske tab, som følge heraf. Denne uenighed har ført til en sikkerhedsliggjort konflikt mellem Etiopien og Egypten (El-Gundy, 2021).

Følgende er mit forskningsspørgsmål:

Hvordan går konflikten om Grand Ethiopian Renaissance Dam fra et ressourcespørgsmål til en sikkerhedskonflikt?

Tidligere forskning viser, at vandmangel ikke nødvendigvis fører til konflikt, og at årsagerne til sikkerhedsliggørelse og konfliktudbrud i forbindelse med vandknaphed i stedet bør tolkes som politiske (Messner, 2009; Yoffe et al., 2003 citeret af Stetter et al., 2011, s.444). Motivationen bag denne opgave er at øge kendskabet til de bagvedliggende mekanismer og motivationer, der kan føre til konfliktudbrud og -optrapning i forbindelse med et sikkerhedsliggjort resourcespørgsmål. Denne opgave tager udgangspunkt i teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998). Herigennem beskrives, analyseres og diskuteres, hvordan parterne i konflikten anvender sproglige handlinger til at performe trusler mod national sikkerhed i kategorierne 'militær', 'økonomisk', 'samfundsmæssig', 'miljømæssig' og 'politisk' sikkerhed, herunder dets formål og konsekvenser. To taler af henholdsvis en etiopisk og en egyptisk repræsentant leveret til et møde ved FN's sikkerhedsråd i 2020 analyseres og sammenlignes i denne opgave.

2. Materiale og metode

Den 29. juni 2020 afholdte FN's sikkerhedsråd et møde med titlen "Peace and security in Africa" efter anmodning af Egypten (Security Council Report, 2020). Analysen i denne opgave tager udgangspunkt i to taler leveret ved dette møde. Den ene tale er fra den egyptiske udenrigsminister H.E. Sameh Shoukr (Embassy of Ethiopia, 2020). Den anden er af Etiopiens ambassadør i FN Taye Atske-Selassie (Daily News Egypt, 2020). Shoukr antages at tale for den egyptiske stat, og Atske-Selassie antages at tale på vegne af den etiopiske stat. Begge tekster, anvendt i denne analyse, er leveret som mundtlige taler og er direkte henvendelser til FN's sikkerhedsråd og dets medlemmer. Denne opgave beskæftiger sig udelukkende med den nedskrevne del af talen. Materialet er valgt ud fra hensyn til opgavens begrænsede omfang: Flere aktører deltager aktivt i konflikten, herunder FN's sikkerhedsråd, Sudan og USA. Konflikten går desuden flere år tilbage i tiden (El-Gundy, 2021). Flere aktører og taler kunne således være inkluderet i analysen. Materialet i denne opgave er udvalgt ud fra en vurdering af Egypten og Etiopien som de primære aktører i konflikten, idet Etiopien står bag opførslen af GERD, mens Egypten historisk har været dens største modstander (ibid.). Mødet ved FN's

sikkerhedsråd i 2020 danner en tydelig ramme om de valgte tekster. Talernes målgruppe og kontekst er derfor lignende og let sammenlignelige.

Konflikten vedrørende GERD kan beskrives som et case-studie i en sikkerhedsliggjort ressourcerkonflikt. Netop dette eksempel på en bevægelse fra resourcespørgsmål til sikkerhedsliggørelse er interessant på grund dets involvering af betydelige internationale aktører og på baggrund af antagelsen om, at konflikter, som følge af vandmangel, risikerer at stige i antal og intensitet i de kommende år (IPCC, 2014; El-Gundy, 2021). Analysen er teorianvendende og anvender sig af teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998). Formålet er at forklare og fortolke casen vedrørende GERD ud fra den valgte teori i en komparativ kvalitativ diskursanalyse af udtalelser af repræsentanter fra Egypten og Etiopien. Formålet er at beskrive og forklare den konkrete case vedrørende GERD og har ikke til formål at generalisere yderligere (Levy, 2008, s.4).

Undersøgelsen er en diskursanalyse og forholder sig således udelukkende til, hvordan sikkerhedsspørgsmålet bliver præsenteret eller performet gennem talehandlinger i det valgte materiale (Floyd, 2013, s.27). Som beskrevet af Buzan et al. (1998, s.25) og Esaiasson et al. (2005, s.239) specificeres diskursanalysen til at besvare følgende spørgsmål til den etiopiske og egyptiske repræsentants talehandlinger: Hvordan trues den nationale sikkerhed, hvem eller hvad truer den nationale sikkerhed, og hvad er løsningen på truslen mod den nationale sikkerhed? Derudover vil jeg beskrive og sammenligne de varierende anvendelser og repræsentationer af national sikkerhed, som beskrevet Buzan et al.'s (1998, ss.22-23). De to taler analyseres først enkeltvis og diskuteres og sammenlignes herefter ved hjælp af de teoretiske definitioner og analyseværktøjer, som defineres senere i denne opgave.

For at give læseren et overblik over konfliktens forløb inkluderes en tidslinje, der giver en kort gennemgang af konfliktens forløb indtil juni 2020 – samt et kort overblik over Nilens ferskvandsressourcer i relation til klimaforandringer samt Egypten og Etiopiens socioøkonomiske forhold.

3. Teori

3.1 Tidligere forskning

Konflikten vedrørende GERD er relativt ny, men velbeskrevet i forskningen. Størstedelen af den eksisterende forskning på området tager dog i grundlæggende træk udgangspunkt i en kausal mekanisme mellem vandmangel – eller mere generelt ressourcemangel – og konfliktdannelse. Her lyder grundantagelsen, at en konflikt vedrørende ressourcer primært bliver skabt på grundlag af en mangelsituation. Politiske og sociale processer, herunder sproghandlinger og sikkerhedsliggørelse, gives i den dominerende forskning mindre vægtning i årsagssammenhænge vedrørende en ressourcekonflikt. Desuden fokuserer den dominerende litteratur ofte på de konflikter, som leder til – eller risikerer at lede til – vold. Denne forskning risikerer at overse de sociale og politiske processer, som er grundlaget for konflikters udbrud (Stetter et al. 2011, s.443; Oramah et al., 2022, s.1038; Burgess et al., 2016, s.382). En del nyere litteratur beskæftiger sig desuden med øget samarbejde som følge af vandknaphed – samt hvordan samarbejde i visse tilfælde kan siges at dominere i vandkonflikter, blandt andet som følge af internationale aftaler og overstatsligt samarbejde. Denne tendens bekræfter, at ressourcemangel ikke er lig konflikt – og deri det nødvendige i at studere konflikter som grundlæggende politiske og ikke på baggrund af kausale mekanismer (Messner, 2009; Yoffe et al., 2003 citeret af Stetter et al., 2011, s.444).

Teorien om sikkerhedsliggørelse sættes særligt under teoretisk debat, når det gælder miljøspørgsmål. For er 'reelle' trusler mod menneske, natur og samfund, som følge af miljø-, klima- og ressourceforringelser, ikke et spørgsmål om reel overlevelse? Eller sagt på en anden måde: Bør miljø-, klima- og ressourceforringelser ikke netop sikkerhedsliggøres for at sikre tilstrækkelig og rettidig handling? Oramah et al. (2022) viser i et case-studie fra Nigeria, hvordan den nigerianske regering anvender sig af sikkerhedsliggørende tale, der i sin diskurs beskriver klimaforandringer som en primær national trussel med store konsekvenser for nationens sikkerhed. Således framer den nigerianske regering for eksempel først og fremmest ørkendannelsen omkring Lake Chad i Nigeria – og den medfølgende forringelse af velfærd og levevilkår for folket omkring den – som en klimatrussel. Oramah et al. (2022, s.1038) viser i

sin artikel, hvordan sikkerhedsliggørelsen i Nigeria for det første reducerer konflikten og truslerne mod levevilkår til spørgsmål om klima – og herigennem underminerer væsentlige sociale og politiske faktorer som et afgørende bindeled mellem ressourcemangel og konflikt. For det andet viser artiklen, at sikkerhedsliggørelsen i Nigeria ikke har den ønskede effekt: På trods af anvendelsen af sikkerhedsliggørende retorik vedrørende klimaforandringer, har sikkerhedsliggørelsen haft ingen eller ubetydelig realpolitisk virkning. Ifølge Oramah et al. (2022) sker dette på grund af, at den akutte sikkerhedsliggørelse overser de bagvedliggende faktorer, som er de egentlig drivende dynamikker, der skaber de kritisable socio-politiske forhold og den igangværende konflikt (Oramah et al., 2022, ss.1053-1054; Octavio, 2017). Octavio (2017) viser i et andet case-studie, *Water Securitization Reconsidered: Intrastate Water Disputes in India*, hvordan en forkert diagnostik af problemets kerne fører til en manglende evne til at løse konfliktens grundlæggende årsag. Octavio (2017) kritiserer særligt mediernes sikkerhedsliggørelse af ressource- og klimaspørgsmål, der i sit narrativ, ifølge Octavio (2017), fjerner det nødvendige mellemlid mellem ressourcemangel samt sikkerhedsliggørelse – og dermed risikerer at forværre konflikten. Medierne og regeringens anvendelse af sikkerhedsliggørende retorik overser blandt andet, ifølge Octavio (2017), muligheder for samarbejde uden konfliktoptrapning – herunder og i særlig grad løsningsmuligheder på lokale niveauer.

I et tredje aktuelt eksempel anvender Yimer og Subaşi (2021) teorien om sikkerhedsliggørelse til at analysere en tale af den daværende amerikanske præsident Donald Trump fra 24. oktober 2020 vedrørende GERD. Heri viser forfatterne, hvordan Trump portrætterer opførslen af GERD som en eksistentiel trussel mod Egypten. Trump opfordrer, som følge heraf, Egypten til at sprænge den etiopiske dæmning i stykker. Ifølge Yimer og Subaşi (2021, s.66) er Trumps sikkerhedsliggørelse med til at eskalere konflikten og kan primært forstås som led i USA's egeninteresser i konflikten. Derfor kan Trumps repræsentationen af GERD som et sikkerhedsspørgsmål forstås som en politisk motiveret handling igangsat for at styrke forholdet mellem USA og Egypten, idet Trump anser Egypten som et middel til større kontrol i Mellemøsten. På denne måde viser artiklen, at spørgsmål om geopolitik, strategi og national prestige – og ikke reelle bekymringer om Egyptens sikkerhed – udgør en væsentlig

indflydelse på Trumps sikkerhedsliggørende retorik om GERD. Derudover viser forfatterne, at USA's sikkerhedsliggørelse virker konfliktoptrappende frem for konfliktløsende (Yimer og Subaşi, 2021, ss.67-68).

Ovenstående forskning giver grundlag til at kunne argumentere for, at ressourcespørgsmål ikke nødvendigvis fører til sikkerhedsliggørelse. Derudover viser den, de fordelagtige egenskaber ved sikkerhedsteorien og dens anvendelse i ressource-, herunder vandkonflikter.

3.2 Valg af teori

I denne opgave har jeg valgt at tage udgangspunkt i teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998). Teorien tager afstand fra og anerkender ikke 'objektive' faktorer som forklarende årsager til en konflikt. På baggrund af denne teori kan jeg analysere diskursen bag sikkerhedsliggøren, som den er anvendt af repræsentanter fra henholdsvis den egyptiske og etiopiske regering. Da disse to parter er blandt hovedaktørerne i konflikten vedrørende GERD, er det afgørende for konfliktens forløb, hvordan disse præsenterer og performer konfliktens aktører, bevæggrunde og årsagssammenhænge. Til dette formål er teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998), fordelagtig.

Teorien om sikkerhedsliggørelse kan anvendes på flere niveauer, men da denne opgave primært beskæftiger sig med stats- og interstatsniveauer – herunder staters sikkerhed og internationale relationer – er teoriets afsnittet centreret omkring disse niveauer.

3.3 Teorien om sikkerhedsliggørelse

Teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998, s.26), udgår fra en antagelse om sikkerhed som en performativ talehandling (eng: 'speech act'). Teorien forholder sig således ikke til spørgsmål om 'reel' eller 'objektiv' sikkerhed og er funderet i den konstruktivistiske teoretiske tradition. Baggrunden for denne teoretiske antagelse er baseret på forudsætningen om, at det er umuligt at kende eller forudsige fremtiden eller at finde en 'sand' eller objektiv viden. Et spørgsmål om hvad, der i fremtiden vil ske, hvis der ikke bliver handlet på en given trussel, er, ifølge Buzan et al. (1998, s.32), derfor umulig at

besvare troværdigt. I stedet bør det handle om, hvordan politiske aktører fremstiller og performer et problem som 'eksistentielt' truende gennem diskursive talehandlinger. Argumentet for dette er, at det er igennem talehandlingerne – og ikke på grund af udefrakommende faktorer – at konflikt dannelsen foregår.

Teorien skal ses i relation til den traditionelle realistiske 'militær-politiske' sikkerhedsforståelse og anvendelse af sikkerhedsbeskrivet, som tager udgangspunkt i objektive faktorer som økonomi og militær som baggrund for sikkerhedskonflikter. Buzan et al. (1998, s.21) kritiserer den traditionelle objektificerende anvendelse af sikkerhedsbegrebet for at legitimere unødigt mobilisering og igangsættelse af ekstraordinære kræfter – som for eksempel anvendelsen af militære midler – på et mangelfuldt og socialt konstrueret grundlag. Ifølge Buzan et al. (1998, s.24), sker sikkerhedsliggørelse på et politiserende/afpolitiserende spektrum og kan beskrives som en ekstrem grad af sidstnævnte: Når noget afpolitiseres af en aktør, gør den det muligt at lade en sikkerhedsliggjort trussel få absolut prioritet. Et sikkerhedsliggjort ressourcspørgsmål er således kun et spørgsmål om sikkerhed, fordi det bliver præsenteret og accepteret som sådan. På samme tid får sikkerhedsspørgsmål kun sikkerhedspolitiske konsekvenser, hvis de bliver anerkendt som sådan. Derfor kan handlingen – *at sikkerhedsliggøre* – beskrives som en henvendelse til et relevant publikum med formålet om at få det til at anerkende problemet som et sikkerhedsspørgsmål (Floyd, 2013, s.23).

Teorien om sikkerhedsliggørelse tager udgangspunkt i sproget som virkelighedsskabende og anvender sig af diskursteorien. Diskursteorien anser ikke sproget som neutralt, men som et produkt af sociale aktiviteter, relationer og magtforhold. Dertil beskrives sproget som både formet af dets omgivelser og medskaber af det (Bergström og Boréus, 2013, s.357). Ifølge Buzan et al.'s (1998, s.23-24) sikkerhedsliggørelsesteori er det i selve sikkerhedsliggørelsesprocessen, at politik går fra almindelige politik til spørgsmål om national sikkerhed. Det er således ikke givet, at visse forudsætninger – som for eksempel ressourcemangel – fører til konflikt. Derfor bør man, ifølge teorien om sikkerhedsliggørelse, afsikkerhedsliggøre (eng.: desecuritize) gennem sproglige handlinger for at forhindre konfliktudvikling og/eller -optrapning (Floyd, 2013, s.24). Sikkerhedsliggørelse står således

for afpolitisering, 'nødvendighedens politik' og et muligt sikkerhedsdilemma. Modsat er afsikkerhedsliggørelse medskaber af politisering og dialog. Teorien indeholder således et normativt element (ibid.).

3.4 Teoretiske definitioner og analyseværktøjer

Teorien om sikkerhedsliggørelse adskiller i sin teori 1. *den sikkerhedsliggørende aktør* (den aktør, som afgiver et budskab – for eksempel en stat eller internationale organisationer), 2. *den eksistentielle trussel* (det potentielt skadelige objekt eller aggressor – for eksempel ressourcemangel eller andre stater), 3. *det refererede objekt* (eng.: referent object) (det objekt, som er udsat for en trussel – for eksempel en stat eller befolkning) og 4. *modtageren af budskabet* (for eksempel en befolkning, en stat eller internationale organisationer) (Floyd, 2013, s.27; Buzan et al., 1998, ss.35-36).

Buzan et al. (1998 s.25) sætter derudover en fast definition og kriterie for, at der er tale om sikkerhedsliggørelse: Mere end to subjekter skal i enighed etablere et koncept om en ekstern trussel, og handlingerne – som følger af denne enighed – skal være fremtrædende nok til få substantielle politiske konsekvenser. Derfor er følgende spørgsmål afgørende at stille: Bliver et argument om nødvendigheden af sikkerhedsliggørelse godtaget af dens modtager – og accepterer modtageren anvendelsen af ellers uacceptable midler? Der er kun tale om fuld sikkerhedsliggørelse, hvis modtageren accepterer truslen som et sikkerhedsspørgsmål, der legitimerer at bryde regler eller vedtagne love. Hvis ikke, er der tale om et 'sikkerhedsliggørende handling' (eng: 'securitizing move') og ikke en fuld succesfuld sikkerhedsliggørelse. En succesfuld sikkerhedsliggørelse har derfor tre skridt: I. En ekstern trussel skal defineres, II. denne skal lede til ekstraordinær handling, som III. er et brud med gældende regler. Derfor er et afgørende element i sikkerhedsliggørelsen den sproglige proces, hvori et objekt fremstilles som truet. Dette opstår som minimum i relationen mellem to subjekter, idet de ekstraordinære handlinger kræver, at mindst ét andet subjekt – eller modtager – bekræfter den sikkerhedsliggørende aktørs trusselsbillede. På grund af sikkerhedsliggørelsen subjektive natur er relationerne, hvori sikkerhedsliggørelsen foregår, derfor afgørende. Hvem, der taler, om hvad, under hvilke forhold, og med hvilken effekt, har

afgørende indflydelse på, om sikkerhedsliggørelsen kan opfattes som succesfuld. Bagvedliggende magtstrukturer er derfor afgørende for hvem, hvad og hvordan i en sikkerhedsliggørende proces. Den anvendte diskurs inden for sikkerhedsspørgsmål har stor betydning, idet en succesfuld sikkerhedsliggørelse kan bringe andre aktører til tavshed – og derigennem sætte den sikkerhedsliggørende agenda til den sikkerhedsliggørende aktørs fordel. Konflikter indeholder, som følge heraf, altid et hieraki: Bagvedliggende magtstrukturer og relationer kan give privilegier og har potentiale til at afgøre udfaldet i en konflikt med en eller flere sikkerhedsliggørende aktører (Buzan et al., 1998, ss.26-27).

3.4.1 National sikkerhed

Som tidligere nævnt tager teoriafsnittet i denne opgave udgangspunkt i teorien om sikkerhedsliggørelse på det stats- og interstatsslige niveauer. Spørgsmål om statens sikkerheds er således centrale i sikkerhedsteorien. Buzan et al. (1998, ss.22-23) uddyber begrebet om national sikkerhed til at bestå af fem bestanddele: 'millitær', 'politisk', 'økonomisk', 'samfundsmæssig' og 'miljømæssig' sikkerhed, hvilket vil blive uddybet i følgende underpunkter. Denne uddybning kan anvendes til at forklare de varierende anvendelser og repræsentationer af national sikkerhed. Grundlæggende er teorien om sikkerhedsliggørelse kritisk for sikkerhedsliggørelsen af samtlige kategorier, idet ingen af kategorierne indeholder objektive trusler (Buzan et al., 1998, s.26). Flere parter i en konflikt kan performe varierende sprog handlinger, som repræsenterer forskellige kategorier af national sikkerhed. Det er væsentligt at notere, at kategorierne ikke er fuldstændigt adskilte fra hinanden, men at der er en vis spillover-effekt kategorierne imellem (ibid.).

3.4.2 Militær sikkerhed

Inden for denne kategori hører det, der ofte omtales som truslen mod den primære egenskab ved en stat: suverænitet på eget territorium og over egen befolkning. Det er derfor anset som en stats ret at gøre krav på og forsvare denne mod trusler fra andre militærmagter. Men at en stats hær eller militære midler er større end en andens stats er – ifølge kriterierne for sikkerhedsliggørelse – ikke nødvendigvis og i sig selv en sikkerhedstrussel. Militær sikkerhed handler derfor både om samspillet mellem militære kapaciteter på begge sider i en konflikt –

samt den subjektive opfattelse af denne. Sikkerhedsliggørelse af militære trusler risikerer at lede til et sikkerhedsdilemma, hvor to militære magter føler sig tvunget til militær oprustning, som følge af den anden parts militære udvidelse (Buzan et al., 1998, ss.49-52).

3.4.3 Økonomisk sikkerhed

Som tidligere nævnt er der en spillover-effekt blandt kategorierne, men for den økonomiske sikkerhed er den særligt substantiel: Det økonomiske system under den liberale kapitalisme er sig selv usikker i sine markedsrelationer. Men usikkerheden i det økonomiske system truer ikke selve livsgrundlaget for de involverede parter, medmindre, der er risiko for, at hele systemet kollapser. Alligevel sikkerhedsliggøres økonomisk politik særligt af nationalstater, der inden for den eksisterende kapitalistiske økonomiske agenda kan miste kapital og dermed evnen til at skaffe sig traditionelle magtmidler for eksempel en sikker adgang til militært udstyr m.m. (Buzan et al., 1998, ss.95-98).

3.4.4 Samfundsmæssig sikkerhed

Den nationale identitet tages ofte for givet, men konstruktionen af et samlet 'folk' på baggrund af en stat er et social funderet koncept og udgør derfor ikke en reel trussel mod den nationale sikkerhed. Når repræsentanter for stater anvender sig af begreber som 'os' og 'dem', er det således et led i et større narrativ om nationalsstaten som identitetsdefinerende. Begreber som 'stat' og 'samfund' har ikke nødvendigvis samme afgrænsning, men er i sin forståelse og anvendelse ofte sammenhængende. En regering kan have et motiv for og et ønske om at skabe en fælles identitet, da denne er nødvendig for at skabe et 'vi', som kan performes som truet. Den samfundsmæssige sikkerhed kan derfor også defineres som identitetmæssig sikkerhed. Identiteten som nation kan således – anvendt som refereret objekt – forsvares mod indre eller ydre trusler. Hverken begreber som samfund eller nationalitet kan således findes uden for de sociale konstruktioner og forestillinger – og udgør derfor ingen reel trussel (Buzan et al., 1998, ss.119-120).

3.4.5 Miljømæssig sikkerhed

Ifølge Buzan et al. (1998, ss.71-74) er der alvorlige problemer i sikkerhedsliggørelsen af miljøspørgsmål, da den politiske dagsorden er afhængig af en objektiv videnskab for at

redegøre for miljømæssige trusler. Men da videnskaben skabes i sociale sammenhænge og i sin natur ikke kan sige noget med sikkerhed om fremtidens miljøproblematikker, er den vanskelig at stole på og kan ofte lede til arbitrære og politiserede konklusioner. Derudover er der en risiko for, at det særligt er de kortsigtede problematikker, som sikkerhedsliggøres, frem for mere langsigtet miljømæssig sikkerhed. Geografiske forhold og økonomisk status er desuden afgørende for staters politiske agenda i miljømæssige konflikter. Regeringer i fattige stater har for eksempel en tendens til ikke at anse problematikker vedrørende miljø for værende nær så vigtige som økonomisk udvikling. På samme tid kan to konfliktende parter langs en flod have forskellige prioriterer afhængig af om de er et op- eller nedstrømsland (Buzan et al., 1998, ss.71-74).

3.4.6 Politisk sikkerhed

Den politiske sikkerhed kan både defineres som summen af alle overnævnte kategori – idet alt sikkerhedsliggørelse og afsikkerhedsliggørelse er politisk – og som en kategori i egen ret. Politisk sikkerhed handler således om de trusler mod en stat, som ikke er militære, økonomiske, samfundsmæssige eller miljømæssige. En politisk trussel kan være, når det statslige apparat eller en regering bliver truet på dens eksistens, suverænitet eller legitimitet med varierende midler, herunder militære trusler eller manglende vilje til anerkendelse (Buzan, 1998, ss.141-142).

4. Baggrund

4.1 Tidslinje i konflikten (1929 - juni 2020)

Her følger en udvalgt tidslinje i konflikten vedrørende GERD. Tidslinjen begynder i 1929 og slutter i juni 2020, hvor mødet i FN's sikkerhedsråd afholdes.

1929: Forhandlinger mellem den britiske regering og den egyptiske administration leder til en aftale, hvori det anerkendes, at Egypten har ret til Nilens vand, og at opstrømslande bør tage hensyn til disse rettigheder. Aftalen indeholder blandt andet et punkt, der erklærer, at Egypten

har eneret til at implementere projekter på Nilen, og at Egypten kan nedlægge veto mod projekter på Nilen, som kan skade egyptiske interesser (Abdullah et al., 2020, s.187).

1959: Egypten og Sudan indgår en bilateral aftale, hvori retten til al vand i Nilen gives til Egypten og Sudan. Denne aftale bygger på aftalen fra 1929, men med den tilføjelse, at Sudans interesser skrives ind i aftalen. De resterende Nil-landes interesser er ikke en del af aftalen (Abdullah et al., 2020, s.188; International Crisis Group, 2020).

1999: 'The Nile Basin Initiative' (NBI) bliver dannet og består af Burundi, DR Congo, Egypten, Etiopien, Kenya, Rwanda, Sydsudan, Sudan, Tanzania og Uganda. Formålet med dette initiativ er at fremme samarbejdet om Nilens ressourcer. Sammen indgår landene en aftale, der "seeks to develop the river in a cooperative manner, share substantial socioeconomic benefits, and promote regional peace and security" (citeret af Abdullah et al., 2020, s.190).

2010: Nil-landene – Egypten og Sudan undtaget – underskriver 'Nile Basin Cooperative Framework Agreement', som skal erstatte aftalerne fra 1929 og 1959. Aftalen er blandt andet et opgør med aftalerne fra 1929 og 1959 og tager afstand fra Egypten og Sudans særstatus i området, herunder vetoretten mod projekter på Nilen. Etiopien offentliggør kort herefter konstruktionsplanerne for GERD på den Blå Nil. Egypten udtrykker bekymring for projektets omfang og mulige konsekvenser. Sudan og Egypten er utilfredse med aftalen og indgår i stedet en bilateral aftale, som holder fast i Sudan og Egyptens ret til at nedlægge veto mod opstrømslandes projekter på Nilen (Abdullah et al., 2020, s.190; Yimer og Subaşi, 2021, s.72).

2011: Opførslen af GERD begynder. Egypten og Etiopien nedsætter en gruppe, der skal undersøge, hvordan GERD vil påvirke Egypten og Sudan (El-Gundy, 2021).

2013: Sudan og Egypten mødes for at bekræfte deres samarbejde og modstand mod 'Nile Basin Cooperative Framework Agreement' (ibid.).

2014: 32 % af GERD er opført. Egypten og Etiopien offentliggør en udtalelse, der garanterer, at Etiopien kan færdiggøre GERD. På samme tid skal Etiopien reducere konsekvenserne for Egypten og lover ikke at gøre substantiel skade på Egypten (ibid.).

2015: Repræsentanter for den egyptiske, etiopiske og sudanesiske regering underskriver 'Declaration of Principles on GERD', som angiver en forpligtigelse til fredelig konfliktløsning (ibid.).

2017: I en offentlig udtalelse af den Egyptiske præsident, Abdel-Fattah El-Sisi, kaldes GERD for en trussel om liv og død for Egypten: "We've talked to our brothers in Sudan and Ethiopia from the very beginning about three points, including not touching the water [of Egypt's share]", "(it is) a matter of life or death for the nation" (El-Sisi citeret af Ahram Online, 2017). Kommentarerne kommer efter, at forhandlingerne om en teknisk rapport, som skal kortlægge konsekvenserne af GERD, er brudt sammen (El-Gundy, 2021).

2018: Et møde i april med repræsentanter fra Egypten, Sudan og Etiopien ender uden en aftale. Den etiopiske premierminister besøger senere på året Egypten med budskabet om, at Etiopien ikke ønsker at skade Egypten: "We are neighbors, and we don't have any intention to cause harm to the Egyptian people". Under samme møde udtaler den egyptiske præsident, El-Sisi: "I want to stress that the relationship between the two countries is a strategic partnership; and that Egypt's strategy is consolidating joint interests (...) Egypt's policy towards Ethiopia remains based on safeguarding Ethiopia's interests, stability, and security" (El-Sisi citeret af El-Gundy, 2021).

2019: Etiopien afviser et forslag fra Egypten og Sudans, der, ifølge Etiopien, underminerer etiopisk suverænitet. Ifølge forslaget skal GERD fyldes i løbet af syv år. Etiopien foreslår at fylde reservoiret i løbet af tre år. Fyldningstiden antages at få stor effekt på, i hvilken grad nedstrømslande oplever konsekvenser af GERD. Egypten, Etiopien og Sudan forhandler om GERD under observation af U.S. Treasury og Verdensbanken og kommer med en fælles

erklæring om et “joint commitment to reach a mutually beneficial agreement on the filling and operation of the dam” (El-Gundy, 2021; 2019).

2020: I løbet af foråret deltager Egypten, Etiopien og Sudan i en række møder uden endelig aftale. Etiopien trækker sig fra det endelige møde på grund af uenigheder. USA forsøger at indgå en aftale med Egypten og Sudan, men da Sudan trækker sig, er Egypten den eneste part tilbage i aftalen. I april erklærer den etiopiske premierminister, at 72,4 % af dæmningen er færdiggjort, og at landet kort derefter vil starte opfyldningen af dens reservoirer. Egypten henvender sig til FN's sikkerhedsråd og kræver, at Etiopien stopper den videre konstruktion indtil, der er indgået en aftale. Herefter henvender Etiopien sig til FN's sikkerhedsråd med en meddelelse om, at Egypten ikke har ret til at blande sig i konstruktionen. Etiopien fortsætter opfyldningen, hvortil Egypten svarer, at dæmningen udgør “an imminent threat to international peace and security” (El-Gundy, 2021).

Juni 2020: Egypten beder FN's sikkerhedsråd om at mægle i konflikten. I en videokonference ledet af FN's sikkerhedsråd erklærer en repræsentant fra FN, at den Blå Nil er “critical for the livelihoods and development” for både Egypten, Etiopien og Sudan – og “through the generation of hydroelectricity, the GERD will significantly boost Ethiopia's energy sources, allowing it to increase electrification, accelerate industrialization, and export excess electricity to the region”. Herefter følger de to taler, som analyseres i denne opgave (UN, 2020; El-Gundy, 2021).

4.2 Nilen og klimaforandringer

Nilen er verdens største flod, strækker sig over 6.825 kilometer og er afgørende for at sikre ferskvand til omkring 238 millioner mennesker nær dens breder (Abteu og Dessu, 2018). To bifloder – den Hvide Nil og den Blå Nil – udgør den samlede Nil. Førstnævnte starter i Rwanda og flyder derfra nordpå gennem Tanzania, Uganda og Sydsudan. Sidstnævnte har sit udspring i det relativt højtliggende Etiopien og flyder herefter igennem Sudan, hvor de to floder mødes og flyder i nordlig retning ind i Egypten og videre ud i Middelhavet (Melesse et al., 2014, s.2). Størstedelen af Nilens vand kommer fra områderne sydpå, idet regnmængden i

nordlige lande som Egypten er meget sparsom. Etiopiens højland er således den primære bidragsyder (66 %) til Nilens vandmængder (ibid., ss.2+9). Særligt Egypten er derfor afhængige af de vandmængder, som Nilen tilfører fra de højtliggende sydlige områder (Abteu og Dessu, 2018).

Klimaforandringer, faldende nedbørsmængde og degradation af landjord øger risikoen for ændringer i tilstrømningen fra Nilens tilløbsområder – og som følge heraf på mængden af vand i Nilen. Ifølge Coffel et al. (2019, s.967) vil flere ekstremer i nedbørsmængde kunne føre til alvorlig vandmangel for de lande, der er afhængige af Nilen som ferskvandsressource. Størstedelen af Nilens vandreserve bliver brugt i landbruget og har dermed stor betydning for den lokale fødevarerproduktion og -sikkerhed. Forskning i områdets klima i de forgangne årtier viser, at usædvanlig varme og tørke år er blevet mere hyppigt fremkommende. En fremskrivning viser desuden, at denne tendens sandsynligvis vil fortsætte og forværres mod slutningen af det 21. århundrede. Dertil hører, at befolkningstallet i landene omkring Nilen antages at vokse markant i de kommende årtier, hvilket – uanset ændrede vandmængder – vil føre til mindre vand per capita og en større efterspørgsel på mad, vand og energi (Coffel et al., 2019, s.975; Melesse et al., 2014, s.3).

Klimaforandringernes uforudsigelig – kombineret med staters ønske om at sikre sine vandressourcer – samt truslen om vandmangel gør det stadig mere attraktivt at oplagre vand til senere brug ved at opføre en dæmning. Herigennem kan man blandt andet sikre sig, at nedbør fra perioder med store mængder regn kan opbevares til perioder med en mindre mængde. Desuden kan dæmningerne anvendes til elproduktion, som det er tilfældet ved GERD (Melasse et al., 2014, s.121; Abteu og Dessu, 2018, s.5).

4.3 Socioøkonomisk forhold og egyptisk hegemoni

Egypten og Etiopien befinder sig relativt langt fra hinanden på Human Development Index (HDI). Her ligger Egypten på 0,731 (svarende til klassificeringen 'high human development' med en Gross National Income (GNI) Per Capita på 11.731 PPP-dollar. HDI for Etiopien er på 0,498 (svarende til klassificeringen 'low human development') med en GNI/capita på 2.361

PPP-dollar (UNDP, 2021). Egypten anvender 11,2 milliarder amerikanske dollars på deres militær, mens Etiopien bruger 350.00 millioner amerikanske dollars (World Population Review, 2022).

Ovenstående skal ses i lyset af Egyptens historiske hegemoniske status i Nordøstafrika. Egypten, der er en tidligere britisk koloni, har været en dominerende stat i området og nød i begyndelsen og i midten af det 20. århundrede i grove træk retten til at bestemme over Nilens ressourcer. Dette kan blandt andet ses i aftalerne fra 1929 og 1959, som beskrevet ovenfor. På samme tid har Egypten haft en række betydningsfulde globale allierede, herunder USA, der har haft fordel af en nær samarbejdspartner i regionen. Repræsentanter for den egyptiske regering har derudover i årevis søgt støtte hos en række nabostater som Sudan, Somalia og Djibouti gennem militær og økonomisk assistance (Yimer og Subaşi, 2021, s.71; Abdullah et al., 2020, s.191). Det er først for relativt nyligt, at Egyptens hegemoniske status – blandt andet som følge af ‘Nile Basin Cooperative Framework Agreement’ og økonomisk støtte fra Kina – for alvor er blevet truet (Yimer og Subaşi, 2021, s.70; Abdullah et al., 2021, s.191). Dette skal blandt andet ses som følge af, at Etiopien i den sidste årrække har gennemgået en række økonomiske reformer. Særligt har en udvidet, tekstil- og landbrugsindustri øget den etiopiske økonomi – herunder behovet for elektricitet til produktionen. GERD er både tænkt som et økonomisk boost til den etiopiske økonomi og kan samtidigt beskrives som et nationalt identitetsskabende projektet, heraf navnet Grand Ethiopian Renaissance Dam (Abdullah et al., 2020, s.191).

5. Analyse

5.1 Egypten

I en tale til FN's sikkerhedsråd den 29. juni 2020 udtaler Egyptens udenrigsminister, H.E. Sameh Shoukr, sig om GERD:

“(It is) a threat of potentially existential proportions has emerged that could encroach on the single source of livelihood of over 100 million Egyptians, The Grand Ethiopian

Renaissance Dam, a colossal project that Ethiopia has constructed across the Blue Nile, could endanger the security and very survival of an entire nation by imperiling its wellspring of sustenance” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020).

GERD bliver af Egypten beskrevet som en “alarmerende” trussel mod det egyptiske og sudanesiske folks levegrundlag, samt deres staters rettigheder og interesser. Derudover beskriver Shoukr de “katastrofale” socioøkonomiske trusler, som risikerer at følge med dæmningen. Dette vil, ifølge den egyptiske udenrigsminister, lede til fødevarertrusler, vandtrusler, miljømæssige trusler og trusler mod menneskers sundhed. Herunder vil det reducere vandkvaliteten, forværre økosystemer, biodiversiteten og effekterne af klimaforandringer. Dertil vil GERD medføre økonomisk usikkerhed, som leder til øget kriminalitet og illegal migration. Ovenstående viser, hvordan GERD præsenteres som en eksistentiel trussel – via en sikkerhedsliggørende talehandling – mod den nationale sikkerhed i Egypten i kategorierne ‘økonomisk’ og ‘miljømæssig’ sikkerhed, som beskrevet af Buzan et al. (1998).

Hvis Etiopien ikke ønsker at underskrive en bi- eller multilateral aftale, vil det, ifølge den egyptiske udenrigsminister, betyde, at Etiopien udsætter Egypten for en stor risiko: Den egyptiske minister lægger vægt på Egypten som en af de mest “water-impoverished nations on earth” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020), hvilket, ifølge Shoukr, placerer Egypten under den internationale standard for vandmangel og samtidigt medfører, at kun 7 % af Egyptens land er beboeligt (Daily News Egypt, 2020). Shoukr beskriver hertil Etiopien som en “divine providence with plentiful water resources” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020). Derudover kritiserer Egypten konstruktionen af GERD som værende uholdbar og dårligt konstrueret. Dette vil i tilfælde af kollaps “place the Sudanese people under unimaginable peril and would expose Egypt to unthinkable hazards” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020). Herigennem præsenterer ministeren endnu engang GERD som livstruende for det egyptiske folk, mens Etiopiens dæmningsprojekt præsenteres som unødvendigt, idet landet har rigelig adgang til ferskvand. Ud over den egyptiske befolkning anvendes den sudanestiske befolkning som det refererede objekt for at forøge effekten af

truslens gennemslagskraft over for sikkerhedsrådet. Gennem talen bliver der gjort opmærksom på både Egypten og Sudans store befolkningstal, samt at begge lande vil lide store konsekvenser, hvis konstruktionen af GERD fortsætter uden en tilfredsstillende aftale (Daily News Egypt, 2020). Herigennem forsøger Shoukr at forstærke den eksistentielle trussels omfang for at øge effekten af den sikkerhedsliggørende handling.

Løsningen på konflikten bliver af den egyptiske udenrigsminister præsenteret som, at Etiopien skal leve op til sine politiske og juridiske forpligtigelser – som beskrevet i ‘Agreement on Declaration of Principles on the Grand Ethiopian Renaissance Dam’ – om ikke at fylde dæmningen uden en forudgående aftale med nedstrømslandene. Derudover kritiserer Egypten Etiopien for ikke at deltage i det videnskabelige arbejde vedrørende GERD, der skal kortlægge dens økologiske og socioøkonomiske konsekvenser. I henvendelsen til FN’s sikkerhedsråd ønsker Shoukr, at sikkerhedsrådet arbejder for en bindende aftale. Egypten pointerer herunder nødvendigheden af samarbejde og henviser til, at Egypten historisk har støttet andre staters projekter langs Nilen. Hertil bliver der opbygget en fortælling om et afrikansk fællesskab og arv, som forpligter landene til at samarbejde. Egypten anerkender Etiopiens legitime udviklingsmål, men ønsker et kompromis, som ikke skader det egyptiske folk (ibid.).

Hvis Etiopien fortsætter med at fylde dæmningen uden en aftale, der tager hensyn til Egypten og de andre nedstrømslande, deres velfærd og rettigheder, risikerer det, som præsenteret af Shoukr, at ende i øgede spændinger og konflikt i regionen. Heri ligger en implicit trussel: For selvom Shoukr præsenterer konflikten som udefrakommende; “the Council is expected to exercise watchful vigilance to avert the escalation of tensions, to prevent the outbreak of conflict, and to contain crises that threaten to prejudice the peace in a fragile region” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020), er det netop Egypten, som har interesse i øget konflikt eller militærindsats. Og det er Egypten, som må antages af igangsætte en eventuel militærkonflikt. Herigennem præsenterer Egyptens repræsentant det ‘nødvendige’ i en konfliktløsning, der kan tilfredsstille Egypten krav: Hvis det ikke sker, truer Egypten indirekte med at anvende voldelige midler, idet millioner af liv i både Sudan og Egypten, ifølge Shoukr,

er på spil. At passivisere en konflikt, som i denne sproglige handling, er at fralægge sig ansvaret for konfliktens opståen. Etiopien har ingen interesse i en militærkonflikt eller et angreb på GERD, mens Egypten på den anden side har noget at vinde. Dette kan for Egypten være et træk til at opretholde dets hegemoniske status i området samt at sætte et eksempel for andre lande langs Nilen, som eventuelt har lignende planer som Etiopien (ibid.).

“This eventuality represents a serious threat to international peace and security (...) Downstream states would find themselves in an intolerable situation and create an atmosphere of animosity between our countries, and sow the seeds of discord between our peoples” (Shoukr citeret af Daily News Egypt, 2020).

Hvis ikke Egyptens ‘rimelige’ krav bliver indfriet af Etiopien og sikkerhedsrådet, er det, ifølge den egyptiske minister, en ‘nødvendighed’ at anvende voldelige midler. Herigennem vises vigtigheden af talens modtager for den sikkerhedsliggørende aktør: FN’s sikkerhedsråds repræsentanter og deres medlemslandene er talens primære modtagere. Shoukr taler til FN’s sikkerhedsråds om deres forpligtigelse til at sikre international fred og sikkerhed ved at forebygge konfliktoptrapning og hindre, at spændinger truer en ‘sårbar’ region. Derfor forventer Egypten, at sikkerhedsrådet gør, hvad de kan for at forhindre etiopisk unilateralisme og konfliktoptrapning. Den egyptiske minister kritiserer desuden påstande om, at Egypten har brugt sin historisk dominerende rolle i området til at vinde sig allierede. Samtidigt slår Shoukr fast, at de historiske aftaler, underskrevet af Etiopien, som bør forhindre projekter på Nilen, fortsat er gældende og legitime. Ovenstående ligger i talens lantente indhold, mens den manifesterede del i langt højere grad handler om Egyptens vilje til og nødvendigheden i at samarbejde. At fremstille sig selv som en ‘ansvarlig interessent’ i en konflikt, der er villig til at forhandle og har alles interesser med i sine overvejelser, er at portrættere sig selv om upartisk i sin tilgang konfliktløsning. Dette er netop, hvad Buzan et al. (1998, ss.26-27) kritiserer: Herigennem neutraliserer Egypten sit eget udgangspunkt, som værende det neutrale og retfærdige ståsted hvorfra, der kan udregnes rimelige løsninger til begge parter fordel: “Survival is not a question of choice, but an imperative of nature,” siger Shoukr (citeret af Daily News Egypt, 2020) til sikkerhedsrådet. Ret og rimelighed er fra et egyptisk perspektiv

således en multilateral aftale, der tager hensyn til nedstrømslandenes præsenterede behov. Etiopiens GERD bliver således portrætteret som et selvisk projekt, der truer den egyptiske nationalsikkerhed.

5.2 Etiopien

Nilen er for Etiopien, ifølge den etiopiske ambassadør Taye Atske-Selassie, lige så livsvigtig og essentiel, som den er for Sudan og Egypten, men aftalen fra 1959 har gjort det umulig for Etiopien at få fordel af Nilens ressourcer (Embassy of Ethiopia, 2020). Egyptens historiske dominans er i dette lys et udtryk for unilateralisme og forhindrer det etiopiske folk i at opnå en retfærdig og nødvendig økonomisk udvikling. Atske-Selassie afviser i sin tale for det første Egyptens sikkerhedsliggørelse af GERD som illegitim og erstatter den med en modsikkerhedsliggørelse på etiopiske premisser: Den etiopiske repræsentant beskriver Egypten som havende adgang til rigelige mængder grund- og havvand, og Egypten risikerer derfor ikke at lide af vandmangel, mens Etiopien lider af tørke i op til 60 % af landet (ibid.). Etiopien tager herigennem afstand fra og vedkender sig ikke den egyptiske sikkerhedsliggørelse, idet Etiopien, ifølge Atske-Selassie, forsøger at beskytte sin egen befolkning mod fattigdom, hvilket i sig selv kan beskrives som en afværgelse af en trussel. På denne måde præsenteres GERD som forebyggende yderligere eksistentielt truende fattigdom i Etiopien. Herigennem sker en modsikkerhedsliggørelse af Egyptens sikkerhedsliggørelse af GERD: Etiopiens befolkning lever, som beskrevet af den etiopiske ambassadør, i ekstrem fattigdom på trods af rig adgang til ressourcer. Derfor er det for Etiopien en 'eksistentiel nødvendighed' at opføre GERD: "Accessing and utilizing its water resources is not a matter of choice, but of existential necessity" (Atske-Selassie citeret af Embassy of Ethiopia, 2020). Her sammenligner den etiopiske ambassadør de egyptiske og etiopiske forhold; mens millioner af etiopiere lever uden adgang til elektricitet, har tæt på 100 % af den egyptiske befolkning adgang til elektricitet. Dette viser en kombineret af- og modsikkerhedsliggørelse af den egyptiske sikkerhedsliggørelse:

"GERD is a development project and it cannot in any way be a matter of security threat. If there is a security threat to be discussed, it has to do with the fact that there

are millions of Ethiopians living under the poverty line” (Atske-Selassie citeret af Embassy of Ethiopia, 2020).

Ved at fremstille sig selv som en ikke-truende part i konflikten forsøger Etiopien at underminere Egyptens konfliktoptrapning. For hvis Etiopien og GERD succesfuldt præsenteres som en ikke-trussel overfor FN, kan sikkerhedsrådet ikke bekræfte og legitimere Egyptens anvendelse af ekstraordinære midler i konflikten. Som følge heraf bliver det i talen beskrevet som det etiopiske folks ret til rimelige levevilkår, der hverken kan eller bør hindres af den etiopiske regering. Igennem denne talehandling pacificeres den etiopiske regering, der blot må leve op til sin befolknings ‘rimelige’ ønsker om bedre levevilkår. Dertil kræver Etiopien, at en aftale ikke krænker dens ret til suveræn selvbestemmelse over dens anvendelse af Nilen på etiopisk jord. Derudover beskriver Etiopien – på lige fod med Egypten – sig selv som den rationelle og samarbejdsvillige aktør i konflikten (blandt andet ved etableringen af International Panel on Experts (IPOE)), mens både Egypten og Sudan præsenteres som præget af intern uro og irrationalitet: “Ethiopia has been guided by the internationally accepted principle of equitable and reasonable utilization and not causing significant harm in building the Dam” (Atske-Selassie citeret af Embassy of Ethiopia, 2020). Derudover præsenterer ambassadøren de kompromiser, som Etiopien har forslået, som mere end sikre for Sudan og Egypten og siger, at Etiopien kun vil tage en tiendedel af den årlige vandgennemstrømning og dermed ikke vil udgøre en risiko for vandmangel i hverken Egypten eller Sudan. Ifølge Etiopien hører konflikten derfor ikke til i FN’s sikkerhedsråd, idet den risikerer at sætte præcedens for sådanne konflikter:

“This Council should not be a forum for settling scores and for exerting diplomatic pressure. It is, therefore, regrettable that the Council has allowed itself to be politicized in this manner” (Atske-Selassie citeret af Embassy of Ethiopia, 2020).

Heri kritiserer den etiopiske ambassadør den egyptiske sikkerhedsliggørelse af konflikten: At tage konflikten til FN’s sikkerhedsråd er et led i en afpolitisering af konflikten, som beskrevet af Floyd (2013, s.24), med den konsekvens, at ekstraordinære midler potentielt kan tillades.

For hvis noget anerkendes af FN's sikkerhedsråd som 'eksistentielt truende' øger det legitimationen af anvendelsen af ekstraordinære midler. Heri ligger der et formål fra den etiopiske side om at gøre problematikken til almindelig politik – eller at afsikkerhedsliggøre – for at kunne forhandle gennem politiske aftaler på lavere politisk niveau end sikkerhedsrådet og uden anvendelsen af militære midler, som Egypten indirekte truer med. Derfor taler Etiopien om sikkerhedsrådets accept af konflikten som et brud med subsidiaritetsprincippet, og at rådet derfor bør lade det være op til den Afrikanske Union at afgøre uenigheden (Embassy of Ethiopia, 2020). Formålet med Etiopiens tale er grundlæggende at afsikkerhedsliggøre konflikten og at overtale FN's sikkerhedsråd til ikke at acceptere Egyptens sikkerhedsliggørelse. Dette gøres ved at tale om sikkerheden i konstruktionen af GERD, det retfærdige og rimelige i Etiopiens udviklingsmål samt det urimelige i Egyptens sikkerhedsliggørelse. Atske-Selassie argumenterer derfor for, at GERD ikke udgør en trussel mod Egypten, idet det ville skade Etiopien selv: "We are all the people of the Nile. Therefore, Ethiopia cannot harm Egypt without harming itself" (Atske-Selassie citeret af Embassy of Ethiopia, 2020). Ambassadøren præsenterer desuden Egypten som en urimelig aggressor, der i et sammenlignende billede på den italienske invasion og kolonisering af Etiopien i 1936 sidestiller Egypten og Italien for hermed at skabe et billede af Egypten som en fjendtlig kolonimagt med intensionen om at kontrollere etiopisk land. Dette bliver anvendt som et skræmmebillede på det mulige resultat af konflikten, hvis den ikke afvises og afsikkerhedsliggøres af sikkerhedsrådet (Embassy of Ethiopia, 2020).

Ifølge Atske-Selassie er løsningen på problematikken at finde mulilaterale aftaler gennem politiske forhandlinger og at opnå konsensus i de tre lande gennem Declaration of Principles fra 2015 uden for FN's sikkerhedsråd. På samme tid bør Egypten, Sudan og Etiopien, ifølge Atske-Selassie, gennem forhandlinger finde en fælles løsning på problemerne med vandmangel, der gør, at alle lande kan klare sig gennem en tørke. Den etiopiske stat har, ifølge ambassadør Atske-Selassie, altid bidraget til fred, sikkerhed og multilateralisme og har aldrig udgjort en trussel mod et andet land (ibid.).

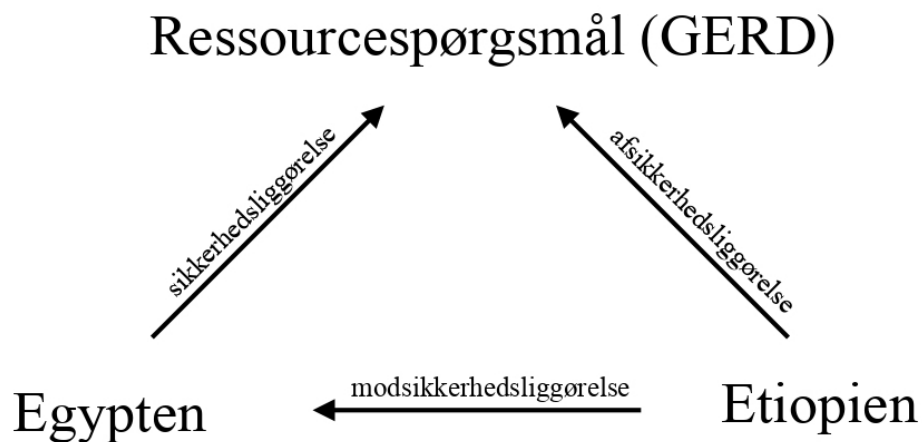
5.3 Sammenlignende skema og diskussion

5.3.1 National sikkerhed i et egyptisk og etiopisk perspektiv

	Den sikkerhedsliggørende aktør	Den eksistentielle trussel	Det refererede objekt
Egypten	Den egyptiske stat	GERD og som følge heraf tørke, vandmangel og forringelse af miljø og landbrug samt økonomiske tab	Det egyptiske folk og den egyptiske stat
Etiopien	Den etiopiske stat	Egyptens sikkerhedsliggørelse og trusler mod Etiopien - samt fattigdom, tørke, sult og økonomisk underudvikling for det etiopiske folk	Det etiopiske folk og den etiopiske stat
	Modtageren af budskabet	Truslen mod 'national sikkerhed'	Formål
Egypten	FN's sikkerhedsråd og dets medlemmer	'Økonomisk' og 'miljømæssig'	Sikkerhedsliggørelse
Etiopien	FN's sikkerhedsråd og dets medlemmer	'Militær', 'økonomisk', 'miljømæssig' og 'politisk'	Af- og modsikkerhedsliggørelse.

GERD går fra et ressourcespørgsmål til en sikkerhedskonflikt, først og fremmest fordi Egypten har interesse i, at FN's sikkerhedsråd anerkender det som sådan. Herefter forsøger Etiopien i en forsvarsposition at både af- og modsikkerhedsliggøre Egyptens sikkerhedsliggørelse. Bevægelsen fra sikkerhedsliggørelse til af- og modsikkerhedsliggørelse risikerer at ende i konfliktoptrapning, hvis FN's sikkerhedsråd accepterer de sikkerhedsliggørende talehandlinger.

Egyptens formål med sikkerhedsliggørelsen – samt at bringe spørgsmålet til FN's sikkerhedsråd – er at fremstille GERD som en national sikkerhedstrussel i økonomiske og miljømæssige termer. Herfra ønsker Egypten en bi- eller multilateral aftale, der gør, at Egypten kan kontrollere i hvilken hastighed, den etiopiske dæmning bliver fyldt. Egyptens

formål med at argumentere for, at GERD udgør en eksistentiel trussel over for det egyptiske folk (samt det sudanesiske folk) er at få sikkerhedsrådets anerkendelse af, at GERD truer egyptisk national sikkerhed. Egypten fremfører sit argument ad flere veje: For det først ved at beskrive de måder, hvorpå GERD truer den egyptiske miljømæssige og økonomiske sikkerhed. For det andet ved at beskrive Etiopien som selvisk og som et i forvejen ressourcerigt land, der udemærket kan klare sig uden GERD. For det tredje ved at antyde, at konflikten risikerer at eskalere, hvis ikke FN's sikkerhedsråd griber ind. Den egyptiske repræsentant omtaler indirekte en mulige eskalerende militærkonflikt som udefrakommende, på trods af, at det er Egypten og dens allierede, der truer med militære midler og ikke Etiopien. Sikkerhedsliggørelsen skal fra et egyptisk perspektiv legitimere FN's indblanding i konflikten, en bi- eller multilateral aftale til Egyptens fordel samt truslen om en mulig voldelig konfliktoptrapning i tilfælde af en utilfredsstillende aftale. Ud fra dette perspektiv handler Egyptens sikkerhedsliggørende tale om politisk indflydelse frem for egentlig resourceknaphed.

Etiopiens formål med sin tale ved FN's sikkerhedsråd er af mere defensiv karakter. Etiopien er således nødsaget til at reagere på Egyptens sikkerhedsliggørelse, idet Etiopien ellers risikerer, at sikkerhedsrådet støtter Egyptens sikkerhedsliggørende handling og herigennem arbejder for en aftale til Egyptens fordel eller støtter en voldelig eskalering af konflikten. Derfor er det for

Etiopien afgørende at afsikkerhedsliggøre Egyptens sikkerhedsliggørelse. Dette sker ved at pege på videnskabelige undersøgelser, der viser en lav risiko for skade på det sudanestiske og egyptiske folk ved konstruktionen af GERD samt ved at beskrive Etiopiens gode hensigter med GERD. Derudover skaber Etiopien en modsikkerhedsliggørelse af Etiopiens militære, økonomiske, miljømæssige og politiske sikkerhed: For det første ved at beskrive Etiopiens fattigdom og den eksistentielle nødvendighed i konstruktionen af GERD for at sikre vandforsyning og elektricitet til at understøtte Etiopiens voksende befolknings livsgrundlag og udvikling. For det andet ved at modsikkerhedsliggøre Egyptens sikkerhedsliggørelse ved FN's sikkerhedsråd: Etiopien beskriver implicit Egyptens sikkerhedsliggørende tale som en risiko for konfliktoptrapning og et mulig militært angreb rettet mod Etiopien. Derudover beskriver Etiopien Egyptens handlinger som krænkende for dens territoriale suverænitæt.

Som det fremgår i ovenstående afsnit og skema, varierer Egypten og Etiopiens anvendelser i kategorien national sikkerhed. Egypten italesætter truslen som økonomisk og miljømæssig, mens Etiopien anvender sig af tale knyttet til kategorierne militær, økonomisk, miljømæssig og politisk sikkerhed. Etiopien frygter altså modsat Egypten en militær og politisk indgriben i konflikten – hvilket kan forstås i sammenhæng med Egyptens implicite trusler om militærkonflikt – samt truslen om suverænitetskrænkelse, som følge af den mulige politiske eller militære indgriben på etiopisk land. Både Egypten og Etiopien anvender sig af begreber inden for kategorien økonomisk og miljømæssig sikkerhed. I den økonomiske kategori adskiller de to italesættelser sig ved at lægge vægt på varierende former for økonomiske trusler: I et egyptisk perspektiv består den økonomiske trussel i konstruktionen af GERD uden en bindende bi- eller multilateral aftale. I et etiopisk perspektiv handler den økonomiske trussel om den skade, der i forvejen sker på det etiopiske folk, som følge af fattigdom, og som vil fortsætte uden GERD. Den miljømæssige trussel bliver af den egyptiske repræsentant præsenteret som en risiko for omfattende vandmangel i de områder langs Nilen i Egypten, som er afhængig af dens ferskvandstilførsel. For Etiopien handler det om ligeledes om vandmangel og dertil store dele af befolkningens manglende adgang til elektricitet. Dette kan forklares efter Buzan et al.'s (1998, s.74) teori, der netop beskriver, hvordan stater

økonomiske situation samt placering langs en flod kan påvirke deres forskellige anvendelser af kategorierne om national sikkerhed.

5.3.2 Modtageren af budskabet

Ved at analysere de to taler bliver det tydeligt, som beskrevet af Buzan et al. (1998), hvor afgørende modtageren er i den sikkerhedsliggørende tale. For at der er tale om en succesfuld sikkerhedsliggørelse, kræver det, at modtageren af budskabet accepterer den sikkerhedsliggørende aktørs sikkerhedsliggørelse. I dette tilfælde er det FN's sikkerhedsråd og dets medlemsstater, der er talernes primære modtagere. Det er derfor afgørende for Egypten, at rådet accepterer dens sikkerhedsliggørelse, mens det for Etiopiens er afgørende, at rådet accepterer dets af- og modsikkerhedsliggørelse.

Bevægelsen fra resourcespørgsmål til sikkerhedsliggørelse sker derfor som en henvendelse eller en talehandling med formålet om at skabe en sikkerhedsliggørende diskurs, der kan virke til den sikkerhedsliggørende aktørs fordel – i første omgang en bi- eller multilateral aftale på Egyptens præmisser – og senere Etiopiens modsikkerhedsliggørelse af den egyptiske konfliktoptrapning og et ønske om en aftale på etiopiske præmisser. Derfor er det værd at bemærke den store vægt, talerne lægger i at fremme sig selv som den rationelle og samarbejdsvillige aktør i konflikten – og modparten som irrationel og selvisk. Etiopien understreger for eksempel den interne politiske uro i Egypten, mens den egyptiske repræsentant lægger vægt på fortællingen om et samlet afrikansk folk og nødvendigheden i samarbejde på tværs af Nil-landene. Dette gøres med hensigten om at fremme egen sikkerhedsliggørende tale til sikkerhedsrådet samt at underminere modpartens.

Materialet anvendt i dette studie siger ikke noget om sikkerhedsrådets afgørelse og kan derfor ikke konkludere, om der er tale om en succesfuld sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998, ss.26-27). For at kunne gøre konklusioner på dette punkt må man se på rådets samtidige og efterfølgende udtalelser vedrørende konflikten samt hvilke diskurser, denne anvender i forbindelse med GERD.

5.3.3 Teoretiske overvejelser

Teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998), kan bruges til at beskrive, hvordan ressourcespørgsmål sikkerhedsliggøres. At der findes et ressourcespørgsmål resulterer, som tidligere beskrevet, ikke nødvendigvis i en konflikt eller sikkerhedsliggørelse. Konflikten vedrørende GERD kunne altså, ifølge sikkerhedsliggørelsesteorien, have haft andre udfald end en sikkerhedsliggjort konflikt. Buzan et al.'s (1998) teori om sikkerhedsliggørelse er, som tidligere nævnt, normativ i den forstand, at den ønsker at afsikkerhedsliggøre for at undgå en voldelig konflikt. Casen ved GERD i Etiopien viser netop, hvordan sikkerhedsliggørelse risikerer at lede til konfliktoptrapning, afpolitisering og fortællingen nødvendighedens politik. Derudover viser den i denne case, at et ressourcespørgsmål sikkerhedsliggøres med formålet om at vinde legitimitet til ekstraordinære handlinger. Teorien vil i første omgang støtte Etiopien i dets ønske om at afsikkerhedsliggøre Egyptens sikkerhedsliggørelse, men vil anden omgang tage afstand til Etiopiens modsikkerhedsliggørelse, der ligeledes rummer konfliktoptrapning. Konfliktdeeskalering består for Buzan et al. (1998) således i at afmontere den sikkerhedsliggørende tale og diskurs, som den er anvendt af Egypten og Etiopien i de to taler til FN's sikkerhedsråd.

De varierende anvendelser af naturvidenskaben og tekniske rapporter til at fremskrive og forudse konsekvenserne af GERD taler for Buzan et al.'s (1998) sikkerhedsteori, idet konflikten mellem Egypten og Etiopien viser, hvordan videnskaben politiseres samt produceres og anvendes med politiske mål og midler. Egypten beskriver således sig selv som lidende under betydelig vandmangel i forhold til internationale standarder, som vil forværres som følge af dæmningen, og Etiopien som et land rigt på store vandreservoirer (Daily News Egypt, 2020). Etiopien beskriver på den anden side konstruktionen af GERD som værende sikker for nedstrømslandene, og at GERD vil have en positiv indflydelse på Nilen, herunder mindre fordampning til gavn for alle (Embassy of Ethiopia, 2020). Det er således vanskeligt at vurdere, hvilke videnskabelige rapporter og tal på emnet, der er retvisende i et fremtidigt perspektiv. Desuden er det, som tidligere nævnt, ifølge teorien om sikkerhedsliggørelse, ikke afgørende for en sikkerhedsliggjort konflikt, om der er tale om reelle sikkerhedstrusler.

Konflikten eksisterer gennem talehandlingerne, som præsenteret af den egyptiske og etiopiske repræsentant, uanset ressourceproblematikkens objektivitet. Derfor handler en konfliktdeeskalering ikke om selve ressourcen – i dette tilfælde ferskvand – men om på hvilken måde den præsenteres mellem subjekter i en konfliktsituation.

Buzan et al.'s (1998) teori om sikkerhedsliggørelse kan dog kritiseres for ikke at tage tilstrækkelig hensyn til den reelle ressourcemangel. Som IPCC's (2014) rapport viser, er risikoen for vand- og generelt ressourcemangel voksende. Vandmangel kan – men er ikke nødvendigvis – en medvirkende faktor i ressourcekonflikter, selvom al ressourceknaphed ikke fører til konflikt. På den måde kan man antage, at risikoen for konflikt på baggrund af ressourcer er i risiko for at stige, idet mængden af ressourceknaphed stiger. At afvise al naturvidenskab som subjektiv og politiseret kan desuden beskrives som en grov generalisering – med risiko for, at forskningen ikke kan håndtere konflikter med reel ressourcemangel. For har Egypten ret i, at dæmningen truer den på livet? Eller er det modsat Etiopien, som har ret, når Etiopiens Atske-Selassie påstår, at GERD ingen eller kun positiv effekt vil have på nedstrømslandene, og at GERD kan bidrage til en eksistentiel forbedring af etiopiske levevilkår? Fra min position er dette umuligt at vurdere, men det er ikke desto mindre afgørende for de etiopiske og egyptiske befolkninger, som risikerer at lide alvorlige mangler i tilfælde af vandknaphed. Det er derfor kritisabelt, at dette ikke inkluderes i teorien. Denne kritik af teorien om sikkerhedsliggørelse, som beskrevet af Buzan et al. (1998), er ikke ny, og flere teoretikere har derfor arbejdet på at udarbejde teorier, der blandt andet tager hensyn til objektive faktorer i analysen af sikkerhedsliggjorte konflikter. Her foreslår eksempelvis Floyd (2011) en 'retfærdig sikkerhedsteori', der beskæftiger sig med det moralske anliggende i sikkerhedsliggørelsen og kan forstås som en videreudvikling af sikkerhedsteorien. Floyd (2011) stiller tre kriterier til den retfærdige sikkerhedsliggørelse: I. Der er en objektiv trussel, som truer en aktørs sikkerhed, II. det refererede objekt er moralsk legitimt, og III. at svaret på truslen svarer til truslens karakter. Denne teori inkluderer altså, modsat Buzan et al. (1998), objektive observationer – som for eksempel vandmangel – og en moralsk stillingtagende i konflikten (Floyd, 2011, s.427).

Sikkerhedsteorien bidrager med væsentlige indsigter i en ressourcekonflikts bagvedliggende strukturer, idet den tydeligt viser, at ressourcekonflikter grundlæggende ikke handler om selve ressourcen, men om de indblandede parter relationer og magtkampe. At forstå konflikten politiske udgangspunkt kan således bidrage til konfliktløsningen. Herfra kan forskningen videre beskæftige sig med, hvordan sikkerhedsspørgsmålene kan repolitiseres og afmonteres som sikkerhedstrusler med formålet om at finde politiske aftaler. Når det er sagt, mangler sikkerhedsteorien et greb om objektive faktorer og overser derfor væsentlige overvejelser i sin analyse. Den egyptiske og etiopiske befolknings levegrundlag og velbefindende kan ikke inkluderes i teorien, hvilket kan kritiseres som værende mangelfuldt.

6. Konklusion

Formålet med denne opgave var at undersøge, hvordan et resourcespørgsmål bliver til en sikkerhedskonflikt. Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) bliver anvendt som et case-studie. Analysen af de to taler viser, hvordan de to parter i konflikten anvender sig af varierende anvendelser af sikkerhedsliggørende tale, som i sidste ende risikerer at lede til konfliktoptrapning. Egypten sikkerhedsliggør konstruktionen af GERD som en trussel mod national sikkerhed i kategorierne 'økonomisk' og 'miljømæssig' sikkerhed. Fra et egyptisk perspektiv risikerer GERD at føre til eksistentielt truende vandmangel og økonomiske tab i nedstrømslande som Egypten samt en eskalerende voldelig konflikt, hvis ikke en tilfredsstillende aftale bliver indgået (Daily News Egypt, 2020). Som følge af og reaktion på denne sikkerhedsliggørende talehandling svarer Etiopien igen med en af- og modsikkerhedsliggørende talehandling: For det første afmonterer den etiopiske repræsentant Egyptens sikkerhedsliggørelse af GERD ved at kalde dæmningen for sikker for alle lande langs Nilen – for det andet ved at argumentere for, at uden GERD risikerer Etiopien at lide eksistentielle tab i kategorierne 'miljømæssig' og 'økonomisk' sikkerhed. Derefter fremstiller den etiopiske repræsentant Egyptens sikkerhedsliggørende tale som en trussel mod Etiopisk national sikkerhed i kategorierne 'militær' og 'politisk' sikkerhed (Embassy of Ethiopia, 2020).

Ovenstående viser, hvordan et ressourcespørgsmål – i dette tilfælde vedrørende ferskvand – igennem sikkerhedsliggørende talehandlinger bidrager til konfliktoptrapning, som beskrevet af Buzan et al. (1998). Begge taler er rettet mod FN's sikkerhedsråd, hvis rolle som modtager derfor bliver afgørende i de to taler. Både den egyptiske og den etiopiske repræsentant har til formål at overbevise sikkerhedsrådet om gyldigheden af repræsentationen af de eksistentielle trusler mod den nationale sikkerhed. Egyptens formål med den sikkerhedsliggørende tale er således at få rådets støtte til en bi- eller multilateral aftale på egyptiske præmisser. Egypten truer dertil indirekte med en voldelig eskalering, hvis ikke en tilfredsstillende aftale kan nås. Etiopiens af- og modsikkerhedsliggørelse har derefter til formål at repolitiserer konflikten og at modarbejde sikkerhedsrådets eventuelle accept af Egyptens anvendelse af militære midler eller en aftale på egyptiske præmisser.

Denne analyse viser således risikoen ved sikkerhedsliggørelse af ressourcespørgsmål, hvordan sikkerhedsliggørelsen kan virke konfliktoptrappende samt den politiske motivering bag sikkerhedsliggørelsen, som beskrevet af Buzan et al. (1998). Ved at kende til den konfliktoptrappende proces uddybes også kendskabet til konfliktløsning, som kan ske gennem afsikkerhedsliggørelse og repolitisering. Teorien om sikkerhedsliggørelse lykkedes med at beskrive bevægelsen fra ressourcespørgsmål til sikkerhedskonflikt samt dele af de bagvedliggende motivationer for aktørerne i konflikten. Men teorien inkluderer ikke objektive faktorer som reelle ressourcespørgsmål, der, ifølge anerkendte aktører som IPCC (2014), risikerer at stige i de kommende år – og beskæftiger sig eksempelvis ikke med konsekvenserne for lokalbefolkningerne i involverede områder.

Litteratur

Abdullah, A.M., Dyduck, C. og Ahmed, T.Y., 2020. Transboundary Water Conflicts as Postcolonial Legacy (the Case of Nile Basin). *Vestnik RUDN. International Relations*, 20 (1), 184-196. DOI: 10.22363/2313-0660-2020-20-1-184-196.

Abteu, W. og Dessu, S., 2018. *The Grand Ethiopian Renaissance Dam on the Blue Nile*. Switzerland: Springer International Publishing AG.

Ahram Online, 2017. Egypt's Nile water share a 'matter of life or death,' says Sisi after Ethiopia dam negotiations stall. *Ahram Online*, 18. november. Tilgængelig ved: <<https://english.ahram.org.eg/News/281712.aspx>> (tilgået d. 19/12/2022).

Bergström G. og Boréus, K., 2013. Diskursanalyse. Bergström G. og Boréus, K. (red.). *Textens Mening Och Makt*. 3. oplag. Lund: Studentlitteratur AB.

Burgess, J. Peter, Owen, Taylor og Sinha, Uttam Kumar, 2016. Human securitization of water? A case study of the Indus Waters Basin. *Cambridge Review of International Affairs*, 29(2), ss.382-407.

Buzan, B., Wæver, O. og de Wilde, J., 1998. *Security. A new Framework for Analysis*. London og Colorado: Lynne Rienner Publishers.

Coffel, E. D., Keith, B., Lesk, C., Horton, R. M., Bower, E., Lee, J., og Mankin, J. S., 2019. Future hot and dry years worsen Nile Basin water scarcity despite projected precipitation increases. *Earth's Future*, 7, ss.967-977. <https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.1029/2019EF001247>.

Daily News Egypt, 2020. Egypt's Foreign Minister full speech on GERD at UNSC. *Daily News Egypt*, 30. juni. Tilgængelig ved: <<https://dailynewsegypt.com/2020/06/30/egypts-foreign-minister-full-speech-at-uns-c-on-gerd/>> (tilgået d. 19/12/2022).

El-Gundy, Z., 2021. GERD Timeline: From construction till expected resumption of African Union-mediated talks. *Ahram Online*, 6. oktober. Tilgængelig ved: <<https://english.ahram.org.eg/News/426270.aspx>> (tilgået d. 19/12/2022).

El-Gundy, Z., 2019. Egypt says GERD talks with Ethiopia 'stumbled', next round in Khartoum in October. *Ahram Online*, 16. september. Tilgængelig ved: <<https://english.ahram.org.eg/News/350910.aspx>> (tilgået d. 19/12/2022).

Embassy of Ethiopia, 2020. *Ethiopia's statement at the UN Security Council on the Grand Ethiopian Renaissance Dam*. Tilgængelig ved: <<https://www.ethioembassy.org.uk/ethiopia-statement-at-the-united-nations-security-council-on-grand-ethiopian-renaissance-dam/>> (tilgået d. 19/12/2022).

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. og Wängnerud, L., 2005. *Metodpraktikan*. 2. oplag. Stockholm: Norstedts Juridik.

Floyd, R., 2013. *Analyst, Theory and Security*. I: Floyd, R., og Matthew, R., 2013. *Environmental Security: Approaches and Issues*. 7. udgave. London og New York: Routledge.

Floyd, R., 2011. Can securitization theory be used in normative analysis? Towards a just securitization theory. *Security Dialogue*, 42(4-5) ss.427-439. DOI:10.1177/0967010611418712.

International Crisis Group, 2020. *The Grand Ethiopian Renaissance Dam: A Timeline*. Tilgængelig ved: <<https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/grand-ethiopian-renaissance-dam-timeline>> (tilgået d. 19/12/2022).

IPCC, 2014. Field, C.B., V.R. Barros, D.J. Dokken, K.J. Mach, et al. (red.). *Climate Change 2014: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. I Contribution of Working Group II to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2014.

Levy, J., 2008. Case Studies: Types, Designs, and Logics. *Conflict Management and Peace Science*, 25(1), ss.1-18.

Melesse, A., Abteu, W. og Setegn, S., 2014. Introduction. I: Melesse, A., Abteu, W. og Setegn, S. (red.). *Nile River Basin Ecohydrological Challenges, Climate Change and Hydropolitics*. Cham, Heidelberg, New York, Dordrecht og London: Springer International Publishing.

Octavio, M., 2017. Water Securitization Reconsidered: Intrastate Water Disputes in India. *Yale Review for International Studies*. Tilgængelig ved: <<http://yris.yira.org/essays/2115>> (tilgået d. 19/12/2022).

Oramah, C.P., Gould, A. og Olsen, O.E, 2022. Assessing the impact of the securitization narrative on climate change adaptation in Nigeria. *Environmental Politics*, 2022, 31(6), ss.1037-1057.

Security Council Report, 2020. *Meeting on the Grand Ethiopian Renaissance Dam and Regional Relations*. Tilgængelig ved: <<https://www.securitycouncilreport.org/whatsinblue/2020/06/meeting-on-the-grand-ethiopian-renaissance-dam-and-regional-relations.php>> (tilgået d. 19/12/2022).

Stetter, S., Herschinger, E., Teichler, T. og Albert, M., 2011. Conflicts about water: Securitizations in a global context. *Cooperation and Conflict*, 46(4), ss.441-459.

UN, 2020. Water cooperation between States 'key' to Blue Nile dam project. *UN News Global perspective Human stories*, 29. juni. Tilgængelig ved: <<https://news.un.org/en/story/2020/06/1067402>> (tilgået d. 19/12/2022).

United Nations Development Programme (UNDP), 2021. *Human Development Index*. Tilgængelig ved: <<https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>> (tilgået d. 19/12/2022).

World Population Review, 2022. *Military Spending by Country 2022*. Tilgængelig ved: <<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/military-spending-by-country>> (tilgået d. 19/12/2022).

Yimer, N. og Subaşı, T., 2021. Ethiopia: Trump's Securitization 'Speech Act' on the Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD). A Risk on the Ethiopia-Egypt Water Diplomacy. *Conflict Studies Quarterly*, 36, ss.66–82.